

DATOS IDENTIFICATIVOS

Saúde pública e fisioterapia comunitaria

Materia	Saúde pública e fisioterapia comunitaria			
Código	P05G170V01404			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Maceiras García, María Lourdes Nóvoa Castro, Borja			
Profesorado	González Norés, José Carlos Maceiras García, María Lourdes Nóvoa Castro, Borja			
Correo-e	borja@uvigo.es lurdesmg@uvigo.es			
Web	http://mpsp.webs.uvigo.es			
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
B14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión na práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
B15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica.
B18	Adquirir habilidades de xestión clínica que inclúan o uso eficiente dos recursos sanitarios e desenvolver actividades de planificación, xestión e control nas unidades asistenciais onde se poña atención en fisioterapia e a súa relación con outros servizos sanitarios.
C12	Coñecer e comprender as teorías da aprendizaxe a aplicar na educación para a saúde e no seu propio proceso de aprendizaxe ao longo de toda a vida
C13	Coñecer e comprender os factores que interveñen no traballo en equipo e en situacións de liderado
C21	Adquirir formación científica básica en investigación
C23	Coñecer e comprender os procesos de administración e xestión sanitaria, especialmente dos servizos de fisioterapia, no contexto diverso e cambiante no que esta se desenvolve
C24	Coñecer e comprender as implicacións das disposicións organizativas e dos modelos traballo
C25	Coñecer e comprender os criterios e indicadores que garantan a calidade na prestación do servizo de fisioterapia, mediante o uso de guías de boa práctica clínica e de estándares profesionais
C26	Coñecer e comprender os conceptos fundamentais da saúde, os sistemas de saúde e niveis asistenciais. A Fisioterapia no proceso saúde-enfermidade
C27	Coñecer e comprender o impacto das políticas socio-sanitarias na práctica profesional
C28	Coñecer e comprender os factores que interveñen nos problemas de desigualdade social e nas necesidades de saúde dos diferentes grupos sociais
C29	Coñecer e comprender as condicións éticas, legais e profesionais que conforman a práctica da Fisioterapia
C30	Coñecer e comprender os códigos deontolóxicos da profesión
C31	Coñecer e comprender as normas legais de ámbito profesional
C42	Intervir nos ámbitos de promoción da saúde e prevención da enfermidade
D1	Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.
D2	Capacidade de análise e síntese.
D3	Capacidade de organización e planificación.
D4	Capacidade de xestión da información
D5	Resolución de problemas

D6	Toma de decisións
D7	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
D9	Compromiso ético
D10	Traballo en equipo
D12	Razoamento crítico
D13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Motivación por a calidade.
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Iniciativa e espírito emprendedor
D20	Liderado
D21	Coñecemento doutras culturas e costumes
D22	Sensibilidade cara a temas ambientais
D23	Traballar con responsabilidade
D24	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora
D25	Manifestar respecto, valoración e sensibilidade ante o traballo dos demais
D27	Manifestar discreción
D28	Mostrar a súa orientación ao paciente/usuario
D29	Axustarse aos límites da súa competencia profesional
D30	Desenvolver a capacidade para organizar e dirixir

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Recoñecer os determinantes da saúde da poboación, tanto os dependentes do estilo de vida, como os demográficos, xenéticos, ambientais, sociais, económicos, psicolóxicos e culturais.	B12	C21	D1
	B14	C26	D2
		C27	D4
		C28	D5
		C42	D6
			D7
			D9
			D10
			D12
			D13
			D15
			D17
			D18
			D21
			D22
			D23
			D24
			D25
			D27
Describir e analizar os indicadores de mortalidade, enfermidade, lesións e discapacidade na comunidade.	B12	C21	D1
	B14	C26	D2
		C27	D4
		C28	D5
		C42	D6
			D7
			D9
			D10
			D12
			D13
			D15
			D17
			D18
			D21
			D22
			D23
			D24
			D25
			D27

Recoñecer o seu papel, tanto a nivel individual como en equipos multiprofesionais, en accións de promoción e protección da saúde, e de prevención de enfermidades, así como de diagnóstico, tratamento e rehabilitación, de cara a manter a saúde a nivel individual e comunitario.	B12	C12	D1
	B14	C13	D2
		C21	D4
		C26	D5
		C27	D6
		C28	D7
		C42	D9
			D10
			D12
			D13
			D15
			D17
			D18
			D21
			D22
			D23
			D24
			D25
			D27
Coñecer as organizacións internacionais de saúde e o marco xeral no que se desenvolven as intervencións orientadas á mellora da saúde da poboación.	B12	C12	D1
	B14	C13	D2
		C21	D4
		C26	D5
		C27	D6
		C28	D7
		C42	D9
			D10
			D12
			D13
			D15
			D17
			D18
			D21
			D22
			D23
			D24
			D25
			D27
Coñecer os programas de saúde na atención primaria e a tarefa dos fisioterapeutas no desenvolvemento destes.	B12	C13	D16
	B15	C27	D28
		C28	D29
		C29	
Coñecer os protocolos de fisioterapia en atención primaria.	B12	C13	D2
	B15	C25	D3
			D4
			D10
Coñecer o marco lexislativo en atención primaria.			D28
	B14	C23	D9
	B15	C25	
	B18	C26	
		C27	
		C29	
		C30	
Saber como se xestiona un servizo de fisioterapia en atención primaria.		C31	
	B12	C23	D3
	B15	C24	D19
	B18	C25	D20
		C26	D30
A promoción da saúde e prevención da enfermidade na atención primaria dende o punto de vista da fisioterapia.		C31	
	B12	C12	D9
		C13	D17
		C27	D18
		C42	D24
			D25
			D28

Contidos

Tema

Unidade I:	SAÚDE PÚBLICA
Concepto de saúde	Evolución histórica. Determinantes da saúde. Historia natural da enfermidade; niveis de prevención.
Saude pública	Concepto e evolución histórica.
Sistema sanitario español	Índices e indicadores. Sistemas de Información Sanitaria. Planificación e xestión sanitaria. Diagnóstico de saúde.
Educación para a saúde (EpS)	Concepto de EpS. Modelo de aprendizaxe do comportamento. Medición dos fenómenos de saúde e enfermidade. Promoción da saúde.
Dereitos fundamentais e de igualdade. Dereito á saúde.	Determinantes sociais da saúde. Desigualdades en saúde. Valores propios dunha cultura de paz e democracia. Organismos sanitarios internacionais. Organizacións non gobernamentais e saúde.
Unidade II	FISIOTERAPIA COMUNITARIA
A Fisioterapia no sistema sanitario español.	A fisioterapia no ámbito da atención primaria, hospitalaria e saúde laboral. Programas de saúde. Protocolos de Fisioterapia na Atención Primaria.
Marco lexislativo da Fisioterapia na atención primaria	Marco lexislativo da fisioterapia na atención primaria en España.
Xestión dun servizo de Fisioterapia.	Organización e xestión.
Criterios de calidade.	Calidade asistencial.
SEMINARIOS de Saúde Pública	Técnicas cualitativas de planificación. Medición dos fenómenos de saúde e enfermidade.
SEMINARIOS de Fisioterapia Comunitaria	A consulta de Fisioterapia en Atención Primaria.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	10	10	20
Traballos tutelados	2	30	32
Presentacións/exposicións	4	0	4
Actividades introdutorias	2	0	2
Sesión maxistral	60	105	165
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1
Probas de tipo test	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Empregaranse como complemento das clases teóricas.
Traballos tutelados	O alumnado, dividido en grupos, elaborará un documento sobre unha temática da materia, baixo as directrices e supervisión do profesorado. É unha actividade autónoma que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción..., etc., e posterior exposición del ante os seus compañeiros e profesorado da materia.
Presentacións/exposicións	Exposición con medios audiovisuais, por parte dos grupos de alumnado, ante os seus compañeiros e profesorado da materia, do traballo tutelado realizado.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos sobre a materia obxecto de estudo. Serán participativas e utilizarase a consulta didáctica, debate, estudo de casos e estratexias de resolución de problemas. Seguindo o Proceso de Bolonia, a aprendizaxe estará cada vez máis baseada no estudantado e na súa aprendizaxe activa e participativa.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Organización social do traballo do alumnado: Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos: * Grupo A ou grupo grande (hai 1): clases teóricas e exposicións de traballos na aula. * Grupo B ou grupo mediano (hai 3): seminarios. * Individual: exame. // Titorías: Ademais das titorías de grupo pequeno, de cara á realización do traballo tutelado da materia, existen as titorías de orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Lévanse a cabo no horario establecido no documento das titorías e no despacho do profesorado da materia, sendo de 6 horas á semana. Tamén poden realizarse por correo electrónico ao enderezo electrónico do profesorado, indicando no asunto: TITORÍAS, ou a través da FaiTIC.
Seminarios	Titorías individuais ou en grupo pequeno. Lévanse a cabo no horario establecido no documento das titorías e no despacho do profesorado da materia, sendo de 6 horas á semana. Tamén poden realizarse por correo electrónico ao enderezo electrónico do profesorado, indicando no asunto: TITORÍAS, ou a través da FaiTIC.

Traballos tutelados	Titorías individuais ou en grupo pequeno. Lévanse a cabo no horario establecido no documento das titorías e no despacho do profesorado da materia, sendo de 6 horas á semana. Tamén poden realizarse por correo electrónico ao enderezo electrónico do profesorado, indicando no asunto: TITORÍAS, ou a través da FaiTIC.
Presentacións/exposicións	Titorías individuais ou en grupo pequeno. Lévanse a cabo no horario establecido no documento das titorías e no despacho do profesorado da materia, sendo de 6 horas á semana. Tamén poden realizarse por correo electrónico ao enderezo electrónico do profesorado, indicando no asunto: TITORÍAS, ou a través da FaiTIC.
Actividades introdutorias	O alumnado ten que se dar de alta no Servizo de Teledocencia: FaiTIC (plataforma TEMA), cubrir a ficha virtual: aportando os seus datos e unha foto, e participar nas actividades que se fan a través del, para o correcto seguimento da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminarios	A asistencia aos seminarios é obrigatoria. Realizarase unha observación sistemática do alumnado para recoller datos sobre a súa participación no desenvolvemento deles.	10	B12 B14 B15 B18	C12 C13 C21 C25	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D9 D10 D12 D13 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22 D23 D24 D25 D27 D28 D29 D30
Traballos tutelados	A asistencia ás titorías, realización, exposición e defensa do traballo é obrigatoria para superar a materia. Valorarase a participación nas titorías do traballo, a formulación e análise realizada, así como a redacción e utilización de fontes bibliográficas.	5	B12 B15 B18	C12 C21 C42	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D9 D10 D12 D13 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22 D23 D24 D25 D27 D28 D29 D30

Presentacións/exposicións	Valorarase a presentación do traballo con medios audiovisuais, a súa exposición e defensa.	5	B12 B15 B18	C12 C21 C42	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D9 D10 D12 D13 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22 D23 D24 D25 D27 D28 D29 D30
Sesión maxistral	Unidade de Saúde Pública: Haberá un exame final, unha proba tipo test de resposta única. Cada pregunta ben respondida contará 1 punto; as deixadas en branco non descontarán puntuación, pero as que teñan a resposta equivocada si, segundo a fórmula: Cualificación = acertos - (erros / nº de opcións de resposta en cada pregunta). Unidade de Fisioterapia Comunitaria: Probas de resposta longa, de desenvolvemento. Non se pode deixar ningunha pregunta sen contestación efectiva. Durante estas sesións maxistras, poderán desenvolverse exercicios que, de ser superados polo alumnado, desgravarán materia nas probas de avaliación.	80	B12 B14 B15	C12 C13 C21 C23 C24 C25 C26 C27 C28 C29 C30 C31 C42	D2 D4 D9 D12 D15 D16 D18 D21 D22 D23 D24 D29

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder presentarse ao exame teórico, en calquera das dúas convocatorias, é obrigatorio asistir aos seminarios e realizar, asistir as titorías, expoñer e defender o traballo nas datas que se establezan ao principio da docencia da materia.

Esta materia consta de dúas unidades: Unidade I: Saúde Pública e Unidade II: Fisioterapia Comunitaria. A avaliación farase de cada unidade por separado; sendo necesario, para aprobar a materia, asistir aos seminarios, ás titorías do traballo, e realizar, expoñer e defender o traballo nas datas que se establezan ao principio da docencia da materia, e superar as dúas Unidades independentemente (e, dentro delas, cada unha das súas partes: teórica, seminarios e práctica, tamén independentemente).

A nota final será a media das dúas Unidades, se ambas están aprobadas. Se só se aproba unha unidade, consérvase ese aprobado dentro do mesmo curso académico (ata xullo), pero non dun curso aos seguintes.

Bibliografía. Fontes de información

- Louro González A, Serrano Peña J, González Guitian C., **Guías para la consulta de atención primaria. Gestión de la información y el conocimiento en el punto de atención.**, 3ª ed. A Coruña: Casitérides;
- Martín Zurro A, Cano Pérez JF, Gené Badia J., **Compendio de Atención Primaria: conceptos, organización y práctica clínica.**, 8ª ed. Madrid: Elsevier;
- Martínez Navarro F, Antó JM, Castellanos PL, Gili M, Marset P, Navarro V., **Salud Pública.**, Madrid: MacGraw Hill / Interamericana;
- Medina F., **Bases para la incorporación de fisioterapia en los equipos de atención primaria.**, Fisioterapia. 14: 125 - 153,
- Pineault R, Daveluy C., **La planificación sanitaria. Conceptos, métodos y estrategias.**, 2ª ed, 3ª reimp. Barcelona: SG / Masson;

Salleras Sanmartí L., **Educación Sanitaria. Principios, métodos y aplicaciones.**, 1ª ed, 2ª reimp. Madrid: Díaz de Santos;

Sierra A, Sáenz MC, Fernández-Crehuet J, Salleras LI, Cueto A, Gestal JJ, Domínguez V, et al., **Piédrola Gil. Medicina Preventiva y Salud Pública.**, 12ª ed. Barcelona: Masson;

Varela J, Galego P., **Bases para la mejora continua de la calidad de los servicios de salud.**, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia;

Recomendacións
